

PATVIRTINTA

Kelmės rajono savivaldybės tarybos

2017 m. birželio 29 d. sprendimu Nr. T-199

KELMĖS KRAŠTO MUZIEJAUS DIREKTORIAUS 2016 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

I. INFORMACIJA APIE ĮSTAIGĄ

1.1. Kelmės krašto muziejus yra biudžetinė įstaiga, įregistruota Juridinių asmenų registre, kodas 288208070. Kelmės krašto muziejus įsteigtas 1990 m. Pagrindinė veiklos rūšis – muziejinė veikla. Muziejus pagal eksponatų skaičių priklauso III muziejų grupei.

Kelmės krašto muziejaus svarbiausias tikslas yra kaupti, tirti saugoti ir populiarinti Kelmės krašto istorijos ir kultūros vertybes.

Kelmės krašto muziejaus vizija – šiuolaikinis, modernus, kūrybiškas, gyvas, atviras muziejus, įkvepiantis kultūrinio, istorinio paveldo pažinimui. Puoselėjantis nekilnojamųjų kultūros paveldo objektus Kelmės dvaro ansamblį, Užvenčio dvaro svirną, P. Višinskio namą bei harmoningai naudojantis jų kultūrinę erdvę.

Kelmės krašto muziejus, vykdydamas savo veiklą, vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos įstatymais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, kitais teisės aktais, Kelmės rajono savivaldybės tarybos sprendimais, savivaldybės mero potvarkiais, administracijos direktoriaus įsakymais bei muziejaus nuostatais.

Įstaigos struktūra: Kelmės krašto muziejus turi 4 padalinius: Užvenčio kraštotyros, Šaukėnų kraštotyros, Žalpių kraštotyros muziejus ir Povilo Višinskio memorialinę sodybą-muziejų.

1.2. Kontaktinė informacija: įstaigos adresas – Dvaro g. 15, Kelmė, LT- 86111

Tel. (8 427) 61065, elektroninis paštas kelmesmuziejus@gmail.com, internetinės svetainės adresas – www.kelmesmuziejus.lt

1.3. Įstaigos vadovas – direktorė Danutė Žalpienė, išsilavinimas aukštasis universitetinis, istorijos ir visuomenės mokslo mokytojos ir auklėjamojo darbo metodininkės kvalifikacija.

1.4. Įstaigos darbuotojai

Lentelė Nr.1

KELMĖS KRAŠTO MUZIEJAUS 2016 M. DARBUOTOJŲ PAREIGYBIŲ IR ETATŲ SKAIČIUS

Eil.Nr.	Pareigybių pavadinimas	Etatų skaičius
1	2	3
1	Direktorius	1
2.	Fondų saugotojas	1
3.	Muziejininkai (Kelmės krašto muziejus)	2,5
4.	Vyr. buhalteris	0,5
5.	Ūkvedys	1
6.	Pagalbinis darbininkas (Kelmės krašto muziejus)	1
7.	Valytojas – ekspozicijos patalpų prižiūrėtojas	1,75
8	Muziejininkas (Šaukėnų kraštotyros muziejus)	0,75
9.	Muziejininkas (Užvenčio kraštotyros muziejus)	1

10	Ekspozicijos patalpų prižiūrėtojas (Žalpių kraštotyros muziejus)	0,25
11	Ekspozicijos patalpų prižiūrėtojas (P.Višinskio memorialinis muziejus)	0,25
12	Etnografas	0,5
	Iš viso:	11,5

II. ĮSTAIGOS VADOVO VEIKLA ĮGYVENDINANT MUZIEJAUS VEIKLOS TIKSLUS. MUZIEJAUS VEIKLOS REZULTATAI

2.1. Projektinė veikla

Įvykdytas projektas „Inovatyvus ekspozicijos atnaujinimas: „Istorinis Kelmės dvaro vaidmuo 1863 m. sukilime“ (Lietuvos kultūros taryba – 10 000 Eur, Kelmės rajono savivaldybė – 2 300 Eur).

Pagal šį projektą naujais dvarų kultūros eksponatais ir interaktyviais sprendiniais atnaujinta Kelmės krašto muziejaus ekspozicija apie Kelmės dvaro istoriją.

Įvykdytas projektas „Liaudies meno eksponatų restauravimas ir konservavimas“ (Lietuvos kultūros taryba – 1500 Eur, Kelmės krašto muziejus – 375 Eur). Buvo restauruotos septynios XX a. pr. medinės skulptūrėlės ir keturios XIX a. vid. medinės skrynios dekoruotos plokštės.

Kelmės krašto muziejus kartu su 22 Lietuvos muziejais, partnerio teisėmis, dalyvavo projekte „Skaitmeninis turinys apie Lietuvos valstybės kūrimosi laikotarpį liudijantį dokumentinį paveldą – nacionaliniuose ir tarptautiniuose portaluose“. Projekto organizatorius – Lietuvos dailės muziejaus filialo Lietuvos muziejų informacijos, skaitmeninimo ir LIMIS centras.

Vyko bendradarbiavimas su investicinio projekto „Kelmės dvaro sodybos parterinės dalies sutvarkymas ir pritaikymas visuomenės poreikiams“ rengėjais.

Buvo parengti 3 projektai Lietuvos kultūros rėmimo fondui dėl lėšų dalinam finansavimui 2017 metų muziejinei veiklai vykdyti.

2.2. Muziejaus rinkinių kaupimas, apskaita, saugojimas bei sklaida visuomenei

Per ataskaitinius metus muziejus įsigijo 881 eksponatus. 844 eksponatai pateko į pagrindinį fondą ir 37 į pagalbinių fondą. Muziejui 868 eksponatus dovanavo, 13 nupirko. Į etnografinį rinkinį įsigyta 10 eksponatų, nuotraukų rinkinį - 159, meno rinkinį - 40, istorijos rinkinį- 113, spaudinių rinkinį -522 vnt. Muziejaus fondai praturtėjo Nepriklausomybės kovų savanorio Kazio Mackevičiaus įvairiais asmeniniais daiktais (101 vnt.), gausia šiauliečio Jono Tamulio kalendorių kolekcija, įdomiu Sabaičių šeimos XX a. pr. dokumentų ir nuotraukų archyvu – 102 vnt.

Menotyrininkas Vytenis Rimkus Užvenčio kraštotyros muziejui padovanojo 1963 m. tapytą paveikslą „Užvenčio klebonija“. Vertingais eksponatais padidintas dvarų kultūros ir istorijos eksponatų rinkinys. Tai leido atnaujinti Kelmės dvaro ir Gruževskių šeimos istorijos ekspoziciją. Įsigyti 7 dvariški baldai (2443,68 Eur) ir 4 eksponatai (1120 Eur), siejami su 1831 m. sukilimo laikmečiu.

Tvarkant muziejinių vertybių apskaitą išrašyti 57 priėmimo aktai, įrašyti 881 eksponatai į pirminės apskaitos knygas. Mokslškai suinventorinti 827 eksponatai. Buvo vykdoma priėmimo aktų ir GEK knygos kompiuterinė apskaita, lygiagrečiai vedant ir eksponatų rašytinę apskaitą. Įvesta į muziejaus kompiuterinę duomenų bazę 881 įrašų apie pagrindinio ir pagalbinių fondo eksponatus ir 142 skaitmeninių vaizdų. Suskaitmenintų eksponatų skaičius 2016 m. – 105. Patikrinta nuotraukų rinkinio 2716 eksponatai. Konservuota ir restauruota 12 liaudies meno eksponatų.

Muziejininkai periodinei spaudai parengė 10 straipsnių, perskaityti 2 moksliniai pranešimai. Suteikta 15 konsultacijų įvairių kolegijų ir universitetų studentams.

2.3. Lankytojų aptarnavimas. Edukacinė veikla

Kelmės krašto muziejų aplankė – 11 000 lankytojų, iš jų edukacinių užsiėmimų dalyvių skaičius – 3240. Per metus pravesta 162 edukaciniai užsiėmimai, surengti 64 renginiai.

2016 m. Kelmės krašto muziejuje naujai parengtos ir pristatytos šios edukacinės programos:

„Žaliojo ketvirtadienio“ rytmetis, užsiėmimas suaugusiems „Molio žiedimas“, edukacinis užsiėmimas suaugusiems „Tradiciniai liaudies amatai ir jų pritaikymas šiandienai: siuvimas“, Užvenčio kraštotyros muziejuje - „Užvenčio šalelė – svarbiausi Marijos namai“.

Kelmės krašto muziejuje buvo tęsiamos šios edukacinės programos:

„Kelmės dvaro baudžiavinis kalėjimas“, „Indėnų butis ir žaidimai“, „Lietuvių tradiciniai piemenavimo papročiai“, „Kaip lietuviai prieš šimtą metų gyveno“, edukacinis užsiėmimas-ekskursija „Kelmės miesto istorija“, „Dvarininkai pasakoja apie dvarą ir jo papročius“, „Kelmės kraštas: sakmės, etnografija, tarmė, „Lipdytinės keramikos paslaptys“, „Tradiciniai liaudies amatai ir jų pritaikymas šiandienai: vilnos vėlimas“, „Skulptorius Juozas Liaudanskis“, „Užgavėnių linksmybės prie Kelmės dvaro svirno“, „Kalėdiniai burtai Kelmės dvaro rūsių prietemoje“ ir audimo mokymo užsiėmimai. Vyko užsiėmimai pagal pasirašytą bendradarbiavimo sutartį su Kelmės r. savivaldybės suaugusiųjų mokymo centru dėl bendradarbiavimo vykdant trečiojo amžiaus universiteto studijuojančių švietimą ir mokymą.

Vyko tradiciniai muziejaus renginiai: tarptautinė muziejų bendruomenės akcija „Muziejų naktis 2016“, tema „Daiktų istorijos“, respublikinis projektas „Lietuvos muziejų kelias“, tema „Lietuvos bajorai“, „Atvelykio šventė prie Kelmės dvaro“, istorinė viktorina Kelmės rajono savivaldybės moksleiviams „Dvarų vaidmuo Lietuvos istorijoje“, žolinės popietė Kelmės dvaro svirne, tema „Bičių produktai žmonių sveikatai“ bei rajono moksleivių kūrybos darbų paroda.

Muziejuje ir jo padaliniuose buvo organizuoti Lietuvai reikšmingų datų ir žmonių jubiliejų minėjimai: Šaulių sąjungos veikėjo, Nepriklausomybės kovų ir Klaipėdos krašto sukilimo dalyvio, Kelmės šaulių būrio vado Vytauto Pūtvio-Putvinskio 115-ųjų, muzikos instrumentų meistro, pirmojo sklandytuvo Lietuvoje statytojo Jono Garalevičiaus 145-ųjų, Jeronimo Ralio 140-ųjų, Lietuvos akvarelės meistro Eduardo Urbanavičiaus 85 -ųjų gimimo metinių paminėjimo renginiai. Organizuota pažintinė konferencija „Užvenčio krašto šviesuoliai. Žemaitės drąsa“, dokumentų ir nuotraukų paroda „Nepriklausomybės kūrimasis Kelmės krašte“, bei surengta vieša paskaita „Saulės mūšiui – 780“.

Kelmės dvaro rūmų ir teritorijos erdvės buvo naudojamos miesto visuomenės renginiams organizuoti: buvo rodomas Thomo Vinterbergo filmas „Komuna“ (Projektas „Kino karavanas“), organizuota Pasaulio žemaičių teatro šventė, Mindaugo karūnavimo – Valstybės dienos proga - fotomenininko Zino Kazėno-Zikos fotografijų paroda „Lietuva – laisvės šalis: 1988-1991“, rajono pasakotojų šventė-konkursas „Žodis žodį gena“, tarptautinis senovinių žaidimų seminaras. Kelmės dvaro rūmų salėje surengti 5 profesionaliosios muzikos koncertai.

2.4. Ekspozicijų atnaujinimas, parodų iš muziejinių rinkinių rengimas

Surengtos 22 parodos, tame tarpe iš muziejaus rinkinių – 6. Papildomai surengtos 3 virtualios parodos.

Įvykdžius projektą „Inovatyvus ekspozicijos atnaujinimas: „Istorinis Kelmės dvaro vaidmuo 1831 metų sukilime“ naujais dvarų kultūros eksponatais ir interaktyviais sprendiniais atnaujinta Kelmės krašto muziejaus ekspozicija apie Kelmės dvaro istoriją. Panaudojus naujas

technologijas buvo sukurtas interaktyvus paveikslas „1831 m. sukilimo Lietuvoje pradžia Kelmės dvare“, kuris kompiuterinės animacijos pagalba vaizdžiai pasakoja apie susidariusią situaciją, nulėmusią 1831m. sukilimo Lietuvoje pradžios paankstiną datą ir neplanuotą vietą - Kelmės dvarą. Ekspoziciją puikiai papildė naujai įsigyti XIX a. I pusės ginklai bei dvariškos buities baldai.

2.5. Darbuotojų kvalifikacijos kėlimas

Kvalifikaciją kėlė 9 muziejaus darbuotojai 15 – oje seminarų.

2.6. Ūkinė ir kita muziejaus veikla

Buvo pasirengta Kelmės dvaro rūmų terasos ir laiptų remontui: atlikta Kelmės dvaro sodybos rūmų UK 10509 statinio dalies specialioji ekspertizė, 2016 m. /Gintaras Stauskis/ ir parengtas Kelmės dvaro sodybos rūmų centrinių laiptų bei terasos remonto ir avarijos grėsmės pašalinimo supaprastintos sudėties projektas 257-TP, 2016 m. /Gintaras Stauskis/.

Parengta įvykdyto projekto, finansuoto iš LAAIF „Kelmės krašto muziejaus energijos suvartojimo sumažinimo priemonių įgyvendinimas“, pirmų metų išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažinimo ataskaita, rengėjas Mantas Budėnas.

Atliktas elektros instaliacijos remontas muziejaus fonduose ir ūkinėse patalpose (1695 Eur).

2.7. Bendradarbiavimas su kitomis įstaigomis

Vykdamas muziejaus veiklą, organizuojant renginius, rengiant parodas ir atnaujinant muziejines ekspozicijas vyko bendradarbiavimas su įvairiomis įstaigomis: Švietimo, kultūros ir sporto skyriumi bei rajono mokyklomis, Kelmės meno mokykla, technologijų mokytojų metodiniu būreliu, Kelmės, Kražių M. K. Sarbievijaus, Pakražančio, Užvenčio, Šaukėnų kultūros centrais, senjorų bendruomenėmis „Artimi“, „Bočiai“, Lietuvos spaudos fotografų klubui, Kelmės rajono savivaldybės Žemaitės viešąja biblioteka, Kelmės rajono savivaldybės suaugusiųjų mokymo centru, Lietuvos bajorų karališkosios sąjungos Šiaulių skyriumi, Kelmės Mažuoju teatru, Lietuvos Šaulių sąjunga, bei eile Lietuvos muziejų.

III. BIUDŽETAS

Lentelė Nr. 2

Šaltiniai ir jų panaudojimas	2016 m. patvirtintas planas	2016 m. faktinės išlaidos
Savivaldybės lėšos	121224	121224
Iš jų:		
Darbo užmokestis	67939	67939
Socialinio draudimo įmokos	21445	21445
Ilgalaikio materialiojo turto einamasis remontas	8400	8400
Kvalifikacijos kėlimas	416	416
Transporto išlaikymas	1498	1498
Kitos prekės	3097	3097
Komandiruotės	89	89
Kitos paslaugos	2800	2800
Ryšių paslaugos	1000	1000
Komunalinės paslaugos	11040	11040

Iš jų:		
Elektros energija	8757,70	8757,70
Šildymas	2064,41	2064,41
Vanduo ir kanalizacija	217,89	217,89
Ilgalaikis materialusis turtas	3500	3500
Savivaldybės lėšos programoms finansuoti	2300	2300
Iš jų:		
Ilgalaikis materialusis turtas	2300	2300
Darbo birža (Užimtumo fondo lėšos)	3660	3658,66
Iš jų:		
Kitos paslaugos	3660	3658,66
Valstybės biudžeto lėšos (viešiesiems darbams)	2538	2537,33
Iš jų:		
Kitos prekės	98	98
Kitos paslaugos	2440	2439,33
Valstybės biudžeto lėšos (lėšos, gautos pagal LRV nutarimus)	4674	4674
Iš jų:		
Darbo užmokestis	3568	3568
Socialinio draudimo įmokos	1106	1106
Valstybės biudžeto lėšos (bendrosios dotacijos kompensacija)	8009	8009
Iš jų:		
Darbo užmokestis	4703	4703
Socialinio draudimo įmokos	952	952
Kitos prekės	662	662
Komunalinės paslaugos	1161	1161
Kitos paslaugos	531	531
Valstybės biudžeto lėšos (Lietuvos kultūros rėmimo fondas)	11500	11500
Iš jų:		
Kitos išlaidos	1500	1500
Ilgalaikis materialusis turtas	10000	10000
Biudžetinių įstaigų pajamos	11300	11299,48
Iš jų:		
Darbo užmokestis	4000	4000
Socialinis draudimas	1300	1300
Spaudiniai	127	127
Kitos prekės	3873	3872,48
Ilgalaikis materialusis turtas	2000	2000
Fizinių ir juridinių asmenų aukos	496,88	332,20
Iš jų:		

Kitos prekės	495,68	331,00
Kitos paslaugos	1,20	1,20

IV. INFORMACIJA APIE MUZIEJAUS TURTĄ IR JO BŪKLĘ

Kelmės krašto muziejus turto turi už 1 799 711,75 Eur. Iš jų: pastatai – 1 432 879,03 Eur; kiti statiniai – 125 662,08 Eur, kitos mašinos ir įrengimai – 21 564,95 Eur, kompiuterinė įranga – 21 583,23 Eur, baldai – 11 831,65, kita biuro įranga – 2 571,66 Eur, kitas ilgalaikis materialus turtas – 928,37 Eur. Muziejinės vertybės – 88 300,57 Eur. Duomenys paimti atsižvelgiant 2016-12-31 likutinę vertę.

Būklė: Prasta Kelmės dvaro vartų sienų mūro būklė. Prastą Žalpių kraštotyros muziejaus patalpų būklę planuojama sutvarkyti privačių rėmėjų lėšomis. Kelmės dvaro rūmų terasos ir laiptų remontui lėšos numatytos 2017 m. biudžete.

V. INFORMACIJA APIE ĮSTAIGOJE ATLIKTUS PATIKRINIMUS

Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Šiaulių skyrius 2016-02-10 raštu Nr. (1.29.-Š-92) pateikė rekomendacijas dėl 2015 m. spalio 1 d. vykusio patikrinimo, kaip Kelmės krašto muziejuje laikomasi Kilnojamųjų kultūros vertybių, esančių muziejuose, apsaugos ir evakavimo instrukcijos. Buvo nustatyta, kad Kelmės krašto muziejus yra pasirengęs ir pasitvirtinęs Kilnojamųjų kultūros vertybių evakavimo tvarkos aprašą su vertybių sąrašais ir evakavimo planais, priskirti už vertybių apsaugą bei evakavimą atsakingi asmenys. Buvo nustatyta, kad kilnojamųjų kultūros vertybės Kelmės krašto muziejuje saugomos tinkamai. Kelmės krašto muziejaus metų eigoje atliko darbus pagal minėtame rašte pateiktas rekomendacijas dėl kilnojamųjų kultūros vertybių priešgaisrinės apsaugos pagerinimo.

2016 m. lapkričio 25 d. buvo atliktas Kelmės krašto muziejaus kompleksinis civilinės saugos būklės patikrinimas pagal Civilinės saugos būklės patikrinimo kontrolinį klausimyną 2016-11-25 Nr. CA-3. Bendra civilinės saugos būklė Kelmės krašto muziejuje buvo įvertinta gerai.

VI. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

Vienas iš 2016 m. muziejinės veiklos pasiekimų buvo tai, kad muziejus Lietuvos kultūros rėmimo fondo lėšomis turėjo galimybę atnaujinti interaktyviomis priemonėmis Kelmės dvaro savininkų Gruževskių šeimos ekspoziciją. Kartu pasisekė surasti ir įsigyti šią ekspoziciją praplečiančių vertingų eksponatų.

Muziejus galėtų geriau vykdyti kultūros vertybių kaupimo funkciją, jeigu biudžete būtų skiriamos didesnės lėšos muziejinėms vertybėms įsigyti. Paskutiniaisiais metais buvo nupirka naujų eksponatų, bet pirmiausiai įsigijami patys būtiniausi, ekspozicijų atnaujinimui reikalingi eksponatai. Dėl lėšų trūkumo beveik visai neįsigijama krašto tautodailės darbų, kuriuos pagal jų vertingumą reikėtų išsaugoti kaip mūsų krašto tapatumą atskleidžiančias materialines kultūros vertybes.

Labai prasta Kelmės dvaro ansamblio vartų pastato sienų mūro būklė, būtinas remontas. Pastatas labai vertingas pagal savo architektūrą ir istoriją, įdomus čia apsilankantiems turistams, yra ryški Kelmės miesto kraštovaizdžio dominantė. Buvo ieškoma finansavimo galimybių Europiniuose fonduose (Latvijos – Lietuvos interreg bendradarbiavimo programa, 2014-2020 metų Europos sąjungos fondų investicijų veiksmų programa, priemonė „Aktualizuoti viešąjį ir privatų kultūros paveldą“), bet planuojamos veiklos neatitiko fondų finansavimo gairių. Vienas iš kelių gauti lėšų Kelmės dvaro rūmų vartų sienų remontui, būtų šiuo metu Kelmės savivaldybės tarybos 2016-12-22 sprendimu Nr.T-392 teikiamas finansuoti VIP lėšomis projektas „Kelmės dvaro rūmų

vidaus patalpų restauravimas ir naujos ekspozicijos įrengimas“. Bendra projekto vertė 1988,26. tūkst. eurų, iš jų - 1128,5 tūkst. VIP lėšos.

Kelmės krašto muziejaus direktorė

Danutė Žalpienė